

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНОГО ВРОЖАЮ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР З УРАХУВАННЯМ РЕЙТИНГОВИХ ОЦІНОК

В.В. Кухарець, аспірант*

Житомирський національний агроекологічний університет

Розглянуто можливість використання рейтингових оцінок вирощування зернових культур, що спрямовані на більш повне використання побічної продукції шляхом її конверсії в енергоносії.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку суспільства важливим є системний підхід у налагодженні взаємозв'язку між людиною та довкіллям. У певній мірі це стосується аграрного сектора. Тому питання запровадження безвідходних технологій виробництва та переробки сільськогосподарської сировини є одним із напрямів удосконалення технологій агропромислового виробництва з огляду на більш повне використання побічної продукції шляхом її конверсії в енергоносії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Побічні продукти виробництва сільськогосподарської продукції є значним резервом більш повного використання біологічного врожаю зернових культур, який поки що використовується вкрай недостатньо. Нераціональне використання вихідної сировини, її біомаси, на одержання якої вже було витрачено значну кількість суспільної праці, знижують ефективність функціонування АПК [2, с. 161].

* Науковий керівник – М.В. Кузубов, д. е. н.

Розвиток АПК досяг межі, за якою є неминучою безвідходна переробка сільськогосподарської сировини на основі комплексного використання її біомаси. Проте ринок біосировини на сьогодні в Україні перебуває на стадії становлення. Хоча, завдяки можливому розвитку інфраструктури ринку та розповсюдженню інформації, ринок біосировини набуде рис «прозорості» та економічної передбачуваності [1].

Мета дослідження. Визначення рейтингових оцінок вирощування зернових культур для забезпечення запровадження безвідходних технологій з використанням побічної продукції рослинництва в якості енергоресурсу.

Виклад основного матеріалу. З огляду на основні причини низької ефективності функціонування сільськогосподарських підприємств, одним із факторів підвищення економічних показників галузі рослинництва загалом, та при вирощуванні зернових культур, зокрема, є технологічне удосконалення процесу виробництва та запровадження безвідходних технологій з використанням побічної продукції рослинництва в якості енергоресурсу.

Для більш повного врахування біологічного врожаю зернових культур нами запропонована система рейтингових оцінок продукції зернових культур. Рейтингова система оцінки сумарних обсягів виробництва зернових культур включає рейтингову оцінку виробництва зерна відповідних сільськогосподарських культур та рейтингову оцінку виробництва побічної продукції (в даному випадку соломи) даних сільськогосподарських культур.

Після обрахунку інтегральної оцінки рейтингу ведення зернового виробництва лідером загального рейтингу стала пшениця, виробництво основної і побічної продукції якої є значно вище інших сільськогосподарських культур. Найнижчий загальний рейтинг ведення виробництва серед зернових культур мають горох та просо.

Таблиця. Рейтингова оцінка виробництва зернових культур в Житомирській обл. (2006-2008 рр.)

Зернові культури	Рейтингова оцінка				
	валового збору зерна	ціни зерна	валового збору соломи	внутрішньої ціни соломи	інтегральна
Пшениця	100,0	16,1	100,0	85,0	60,8
Жито	24,7	20,7	31,0	79,1	33,4
Ячмінь	37,6	28,2	37,6	78,1	42,0
Овес	9,8	14,2	11,5	76,3	18,7
Кукурудза на зерно	42,5	6,7	71,1	96,3	37,4
Просо	0,2	31,8	0,2	59,9	3,0
Гречка	1,7	100,0	3,2	30,1	2,7
Горох	0,2	19,4	0,2	57,8	2,3
Інші зернові	1,2	16,4	1,2	71,7	6,4

Висновки. Отже, для сільськогосподарських підприємств запропонована система рейтингових оцінок дозволяє проводити системний аналіз вирощування зернових культур; виявляти зернові культури, побічна продукція яких є найбільш привабливою для можливого використання в якості енергоресурсу; здійснювати планування та корегування структури посівних площ зернових культур.

Список використаних джерел

1. Калетник Г.М. Формування ринку біосировини для виробництва біопалива / Г.М. Калетник // Вісник аграрної науки. – 2008. – № 7. – С. 64-66
2. Черевко Г.В. Економіка природокористування / Г.В. Черевко, М.І. Яцків. – Л.: Світ, 1995. – 208 с.